

ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КВАЛІФІКОВАНИХ ФЕХТУВАЛЬНИКІВ НА ШПАГАХ

Сергій СМІРНОВСЬКИЙ¹, Остап ПЕЦУХ¹, Олександра КОВАЧ¹,
Станіслав КУНІКОВСЬКИЙ², Кшиштоф ГАНДЗІАРСЬКИЙ²

¹Львівський державний університет фізичної культури,

²Кюявська вища школа у Влоцлавку, м. Влоцлавек, Польща

Вступ. За останні роки значно збільшилася конкуренція на міжнародному рівні у фехтуванні на шпагах. Нові країни почали претендувати на провідні позиції у світовому рейтингу. Останні зміни в правилах змагань вплинули на підвищення інтенсивності змагальної діяльності фехтувальників. У результаті постала актуальною проблема пошуку нових шляхів до підвищення результативності змагальної діяльності у фехтуванні. Разом з тим у фехтуванні актуальним є дослідження психофізіологічних характеристик фехтувальників для пошуку резервів до удосконалення майстерності фехтувальників. (Ю. А. Бріскін, М. П. Пітин, С. Б. Смирновський, 2017; З. С. Семеряк, 2015).

Фехтування як вид спорту вимагає від спортсмена високої швидкості простих та складних реагувань, швидкості мислення та, на нашу думку, може впливати на показники психофізіологічних характеристик спортсменів на різних етапах багаторічної підготовки. Таким чином, постає актуальне питання дослідження психофізіологічних характеристик фехтувальників на різних етапах багаторічної підготовки.

Мета дослідження – визначити психофізіологічні характеристики кваліфікованих фехтувальників на шпагах.

Методи дослідження. Теоретичний аналіз та узагальнення, документальний метод, вимірювання, методи математичної статистики.

Під час дослідження було проведено вимірювання психофізіологічних характеристик кваліфікованих фехтувальників на шпагах. Дослідження проведено із використанням комп'ютерного комплексу для психофізіологічного тестування «Нейрософт-психотест». У дослідженні взяло участь 25 кваліфікованих фехтувальників на шпагах, серед яких 12 майстрів спорту України та 13 кандидатів у майстри спорту України (табл. 1).

Таблиця 1

Показники психофізіологічних характеристик кваліфікованих фехтувальників на шпагах

№	Показник	Результат
1	Проста зорово-моторна реакція (мс)	217,4 (±44)
	К-сть помилок	3
2	Реакція на рухомий об'єкт (мс)	-2,58 (±19,8)
	К-сть точних реакцій (%)	38%
	К-сть випереджень (%)	42%
	К-сть запізньєнь (%)	20%
3	Реакція розрізнення (мс)	325,6 (±78,2)
	К-сть помилок	4,3
4	Реакція вибору (мс)	333,8 (±75,8)
	К-сть помилок	4,1
5	Стійкість до перешкод (мс)	289,6 (±43,2)
	К-сть випереджень	1,9
	К-сть запізньєнь	0,2
6	Силова витривалість кисті (%)	88%
7	Оцінка обсягу уваги (с)	23,24

Зокрема, було здійснено вимірювання простої зорово-моторної реакції (ПЗМР), реакції розрізнення, реакції вибору, реакції на рухомий об'єкт, стійкості до перешкод, силової витривалості кисті та оцінку обсягу уваги.

Висновок. У результаті проведених досліджень обґрунтовано актуальність дослідження психофізіологічних характеристик фехтувальників на шпагах. Визначено психофізіологічні характеристики кваліфікованих фехтувальників на шпагах за показниками простої зорово-моторної реакції, реакції розрізнення, реакції вибору, реакції на рухомий об'єкт, стійкості до перешкод, силової витривалості кисті та оцінки обсягу уваги.

Ключові слова: психофізіологічні характеристики, фехтувальники на шпагах.

Список використаних джерел

1. Смирновський С. Структура та зміст техніко-тактичних дій висококваліфікованих фехтувальників-шпажистів в умовах змагальної діяльності / Смирновський Сергій // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2015. – Вип. 19, т. 1. – С. 215–218.
2. Differentiation of technical and tactical training of epee fencers with the account of weapon control / Yuriy Briskin, Maryan Pityn, Alina Perederiy, Olha Zadorozhna, Serhiy Smyrnovsky, Zoryana Semeryak // Ido movement for culture. – 2020. – Vol. 20, no. 1. – P. 40–48.